

Stockholms
stad

Information från socialförvaltningen
och stadens preventionssamordnare

En trygg uppväxt

Skydda ditt barn från att dras in i kriminalitet

Maj 2026

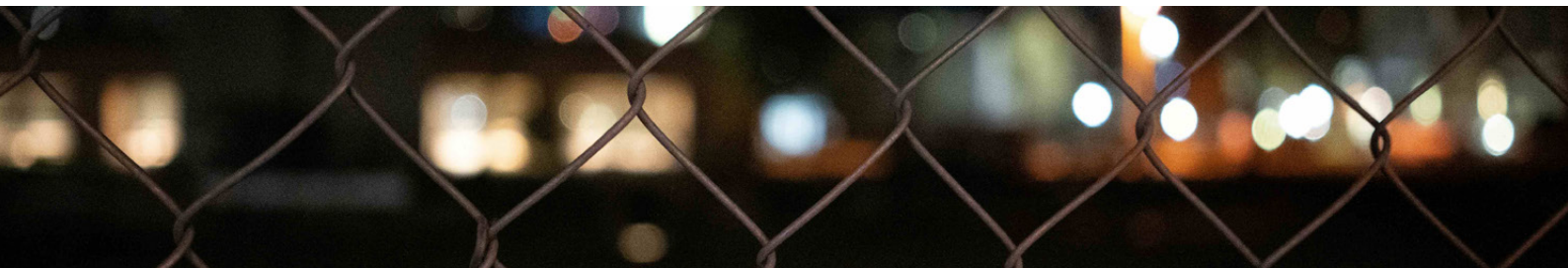
I samarbete med **Polisen**

Barn i organiserad brottslighet

Polisen varnar för att barn i kriminella miljöer blir allt yngre och att det kan gå väldigt snabbt att rekryteras. Polisens lägesbild 2025 visar att runt 900 personer under 18 år är aktivt nätverkskriminella i Sverige.¹ Kriminella nätverk söker upp och försöker locka barn de kan använda för att begå brott – oavsett bakgrund eller kön.

Vissa barn och unga är extra sårbara för att rekryteras: till exempel barn med funktionsnedsättningar, de som utsatts för våld i hemmet eller har en otrygg familjesituation.² Dessa barn kan utnyttjas för att de har svårt att bedöma riskerna eller säga nej. Andra utnyttjas för att de har lägre risk att åka fast, till exempel tjejer eller barn som det går bra för i skolan.

Hur lockas barnen?

Där ditt barn finns, finns även kriminella. Det kan vara i appar och spel online, i centrum, i närheten av skolan eller i bostadsområdet. Barn kan lockas av att få mat, dyra kläder, pengar, skjuts eller uppmärksamhet och gemenskap. Det kan vara svårt att säga nej eller dra sig ur för den som redan sagt ja.³

1. **Polisen: Lägesbild över aktiva gängkriminella, 2025**

2. **MFD: Brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning**

3. **Polisen.se**

Citat om rekrytering

”Om jag ser en 14–15-åring som hänger på torget och som vill vara med oss, då finns det två vägar att få in honom.

Det första är att du skämmer bort honom helt och hållet.

Alltså du ger honom pengar, ni går ut och äter, du bjuder ut honom på fester. Du visar honom feta bilar, klockor, kedjor. Du vill att han ska fascineras av det här livet, så att han kan göra det du gör.

Och så finns det andra sättet, om du märker att han inte vill.

Då kan jag typ ge dig

narkotika och säga till dig ”gå och lägg det i det hörnet där borta.” Och sen när han har gjort det så går jag dit och tar det. Och sen säger jag till honom: ”du tappar bort mina saker, du är skyldig mig 50 lax, så du måste göra det här och det här”. Var ska den här ungen få tag på det? **Och då ger jag honom så klart ett val – att du kan börja sälja åt mig så att du betalar av skulden. Och han har inget val.** Det är dom två sätten. Många gör så idag.”⁴

Crime-as-a-service

Skapa dig en bra bild av vad ditt barn möter på skärmen. En del barn lockas av snabba pengar eller kriminell livsstil. De kan ta på sig uppdrag om att begå grova brott mot betalning som annonseras ut av gängen på sociala medier. Det finns stora risker direkt från att kontakten etableras även om brottet inte fullföljs. Barnen utnyttjas hänsynslöst.

Risken för rekrytering ökar om:

- ✓ Barnen redan begår brott ihop med jämnåriga, exempelvis stjälar eller klottrar.
- ✓ Barnen hänger på platser, utan tillsyn av vuxna, i områden där personer från kriminella nätverk finns.
- ✓ Barnen känner eller är släkt med nätverksaktiva personer.
- ✓ Barnen har funktionsnedsättningar, bristande impuls-kontroll eller svårt att bedöma konsekvenser.
- ✓ Barnet visar intresse för kriminalitet i digitala kanaler som spel och sociala medier.⁵

Uppmärksamma varningstecken

- Ditt barn börjar ljuga eller dölja saker
- Börjar umgås med nya, äldre ungdomar
- Kommer hem med nya kläder, dyra accessoarer eller har gjort skönhetsbehandlingar
- Verkar ha mer egna pengar
- Skickar eller tar emot misstänkt många eller stora betalningar (t ex via Swish)
- Har appar som Telegram eller Signal
- Har mer än en mobiltelefon
- Uttrycker sig annorlunda, nya åsikter och värderingar ⁶

Ibland saknas varningstecknen

De kriminella instruerar de yngre att sköta sig prickfritt i skolan och hemma. Detta för att inte väcka oro och misstänksamhet och riskera en anmälan till polis eller socialtjänst.

⁵ BRÅ rapport 2023:13 Barn och unga i kriminella nätverk

⁶ Foldern Gängsnacket 2023, utgiven av Länsstyrelserna och polisen

L

Lyssna

Fråga och lyssna aktivt. Barnet kanske inte berättar allt.

O

Omtanke

Barn påverkas av en orolig omvärld. Visa att du förstår.

C

Civilkurage

Agera om något gör dig misstänksam. Tipsa polisen!

K

Koll

Ta reda på vilka ditt barn umgås med och var de är.

A

Ansvar

Släpp inte föräldransvaret när ditt barn blir äldre.

Barn kan skyddas från att lockas in i kriminalitet

♥ **Hjälp ditt barn att hitta meningsfulla fritidsaktiviteter.**

Familjen kan bidra med trygga rutiner i vardagen.

♥ **Närvaro i skolan** är viktigt. Ta hjälp av skolan om barnet behöver extra stöd.

♥ **Gör saker tillsammans,** som barnet tycker om.

♥ **Du som förälder sätter tydliga gränser.**

♥ **Hjälp barnet att våga berätta** om både bra och dåliga saker som händer. Fråga, lyssna och försök förstå barnets tankar och känslor utan att döma.⁷

Polisen

Polisen informerar

Att rekrytera barn till kriminalitet är ett brott

Om du tror att ett barn blir utnyttjat för kriminella handlingar är det viktigt att polisanmäla det. 1 juli 2023 började en ny lag gälla som innebär att det är straffbart att involvera barn och ungdomar i brottslig verksamhet.

➔ **Tipsa polisen på nätet** eller genom att ringa 114 14. I talsvaret, säg "tips" för att komma vidare. Du kan vara anonym.

Läs mer på polisen.se/oro-for-kriminellas-rekrytering

Information på flera språk

Polisen och Länsstyrelserna har tagit fram två material som finns översatta till flera språk.

- **Gängsnacket** finns på **svenska, engelska, franska, somali, spanska, persiska, kurdiska, turkiska, tigrinja** och **arabiska**.
- **Nätet och gängen** finns på **svenska, engelska, persiska, arabiska, somaliska** och **tigrinja**.

Hjälp från socialtjänsten

När ett barn är på väg in i kriminalitet behöver socialtjänsten snabbt kopplas in för att utreda om barnet behöver stöd och skydd. Du kan dygnet runt få **anonym rådgivning av socialtjänsten** genom chat och på telefon.

Vill du eller ditt barn ha hjälp att lämna en kriminell livsstil kan ni ringa rådgivningen för att få vägledning.

Även anhöriga kan få råd och stöd.

Läs mer på socialtstod.stockholm/laemna

Telefonnummer: 08-508 25 600

På kontorstid kan du vända dig direkt till socialtjänsten i din stadsdelsförvaltning och ansöka om stöd. Kontaktuppgifter finns på socialtstod.stockholm/familj-och-barn

Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen

Det finns stöd till dig och ditt barn om barnet har utsatts för eller blivit vittne till ett brott. Det behöver inte vara polisanmält. Stöd finns även om ditt barn är misstänkt för brott. Läs mer på socialtstod.stockholm/stodcentrum

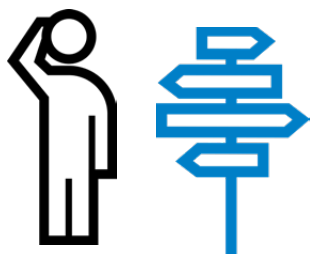
Stadens arbete mot kriminalitet

Mer information om stadens arbete finns på start.stockholm om du söker på kriminalitet. Där kan du bland annat läsa mer om Ungdomsjouren, fältassistenter och sociala insatsgrupper.

Föräldrastöd

Staden erbjuder kostnadsfritt stöd till föräldrar i form av föräldragrupper och individuell föräldrarådgivning.

Läs mer på [socialtstod.stockholm/föräldrastöd](https://socialtstod.stockholm/foraeldrastod)

På Rätt Väg – ett individuellt föräldrastödsprogram för dig som:

- har barn 9–15 år och
- som känner oro för vad ditt barn gör på fritiden eller
- vilka barnet umgås med.

Programmet finns i alla stadsdelsförvaltningar.

Fältassistenter och Ungdomsjouren

Stadens fältassistenter arbetar relationsskapande och uppsökande med ungdomar. Det finns en fältgrupp i varje stadsdelsförvaltning.

Ungdomsjouren arbetar uppsökande med unga i Stockholms riskmiljöer dagar, nätter och helger.

Läs mer på [ung.stockholm/fältassistenterna](https://ung.stockholm/faltassistenterna).